

Koninklijke Luchtvaart Maatschappij N.V. (KLM)
Executive Vice President HR & Industrial Relations - AMS/HA
De heer ir. A.W. Slagt
Postbus 7700
1117 ZL SCHIPHOL

Datum: 11 juli 2019
Betreft: **Beëindiging cao-overleg**

Geachte heer Slagt,

Namens de gezamenlijke bonden bericht ik u als volgt.

Donderdagmiddag 11 juli 2019, heeft het verloop van de cao-onderhandelingen een nieuw hoofdstuk gekregen, wat heeft geleid tot een (voorlopige) beëindiging van het cao-overleg. De bonden betreuren de gang van zaken ten zeerste.

De noodzaak tot (voorlopig) beëindigen van het cao-overleg ligt in de constatering dat het gat tussen wat KLM wil bieden enerzijds en wat de bonden redelijk vinden in deze tijd van financieel-economische prestaties van KLM anderzijds, te groot is om te kunnen overbruggen. De verwachting dat dit in de resterende ingeplande overlegtijd ook niet zal gaan gebeuren, is gelegen in het feit dat KLM sinds de start van het overleg geen enkele stap richting de bonden heeft gezet. Iedere keer dat KLM haar positie veranderde was dat een herformulering van dezelfde positie langs andere lijnen; een stap opzij in plaats van er één vooruit.

Na eerdere bewoordingen van gelijke strekking hebben de bonden u vandaag nogmaals opgeroepen om een duidelijke en substantiële beweging te maken op de (structureel) beschikbare loonruimte om zo beweging in het overleg te krijgen. Daarmee zou de bespreking van inhoudelijke voorstellen (waarin o.a. de vraag in welke mate deze op tafel blijven liggen onderdeel van overleg is) worden voortgezet. Volledig bewust van welke reactie dat bij de bonden teweeg zou brengen, legde u wederom een variant van uw positie op tafel waarin u de door u bekendgemaakte (structurele) loonruimte (die telkenmale aanzienlijk onder het landelijke gemiddelde bleek te liggen) over een andere looptijd uitsmeert. Op loon en loonruimte observeren we daarmee geen stap voorwaarts en tegelijkertijd heeft u voor de inhoudelijke arbeidsvoorwaarden de piketpaal van neutraliteit geslagen. Dat is een herhaling van zetten en dan blijft er geen bewegingsruimte over. U kon weten dat u daarmee niet instapte op de voorwaarde van de bonden om de inhoudelijke besprekingen voort te zetten en dat daarmee de bonden het overleg zouden beëindigen. Als daaropvolgende mededeling legde u nogmaals een variant van uw positie op tafel, wederom met vergelijkbare loonruimte in een andere looptijd. Daarmee zijn we sinds de formele start van het overleg begin mei (na het eerder woordvoerdersoverleg begin april) geen stap opgeschoten.

De onderhandelingsdelegaties zullen de ontstane situatie, zoals tijdens het overleg aangekondigd, bespreken met hun leden en voorleggen aan hun besturen.

Zodra KLM wél instapt op de uitnodiging van de bonden om een duidelijke en substantiële beweging te maken op (structureel) beschikbare loonruimte, én dat zwart op wit in concrete vorm als tegenvoorstel aan de bonden kenbaar maakt, zijn wij beschikbaar voor verder overleg.

Hopende u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Namens alle bonden,

M. Wallaard - CNV Vakmensen

E. Rog - De Unie

B. Nelen - FNV Cabine

J. van den Brink - FNV Luchtvaart

H.C. Brinkers - Nederlandse Vereniging van Luchtvaart Technici

M. Rademaker - Vereniging van KLM Professionals

Ch. van Elswijk - Vereniging Nederlands Cabine Personeel

C.T.R. Verhagen - Vereniging Nederlandse Verkeersvliegers